

Sygn. akt V CZ 28/20

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska (przewodniczący)

SSN Marcin Krajewski (sprawozdawca)

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa M. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w N.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 17 czerwca 2020 r.,

zażalenia pełnomocnika powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w O.

z dnia 11 lutego 2020 r., sygn. akt II Ca (...) (WSC (...)),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 11 lutego 2020 r. Sąd Okręgowy w O. odrzucił skargę kasacyjną pełnomocnika powoda z urzędu - adwokata S. R. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z 8 października 2019 r. w sprawie z powództwa M.B. przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w N.

Sąd Okręgowy wskazał, że pełnomocnik powoda wniósł skargę kasacyjną od rozstrzygnięcia o oddaleniu wniosku o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym i w postępowaniu przed Sądem I instancji, oznaczając wartość przedmiotu zaskarżenia na łączną

kwotę 4428 zł. Sąd Okręgowy podkreślił, że skarga kasacyjna nie przysługuje samodzielnie na postanowienie o kosztach procesu, a poza tym jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.).

Adwokat S. R. wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, zarzucając naruszenie art. 394² § 1 k.p.c., art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., art. 398² § 1 zd. 3 k.p.c., art. 398⁶ § 2 k.p.c. oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu jako oczywiście bezzasadne.

Zgodnie z art. 398¹ § 1 k.p.c. w procesie skarga kasacyjna przysługuje wyłącznie od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w tym o kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu, ma zawsze formę postanowienia, choćby zamieszczone zostało w wyroku i w związku z tym nie podlega samodzielnemu zaskarżeniu skargą kasacyjną. Postanowienie takie zawarte w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie może zostać uchylone lub zmienione na skutek skargi kasacyjnej tylko wówczas, gdy skarga kasacyjna wniesiona od tego orzeczenia podlega uwzględnieniu (zob. m.in. wyr. SN z 6 marca 2019 r., I CSK 125/18; post. SN z 20 lipca 2012 r., II CZ 46/12; wyrok SN z 3 października 2003 r., III CKN 450/01). Ponadto, na podstawie art. 394² § 1 k.p.c. (od 7 listopada 2019 r. - na podstawie art. 394² § 1¹ pkt 4 k.p.c.) na rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przysługiwało zażalenie do innego składu Sądu II instancji, z którego to środka skarżący nie skorzystał.

Słusznie Sąd Okręgowy wskazał również, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c.). Uwzględniając zatem, że przedmiotem niniejszego postępowania było roszczenie o zapłatę kwoty 16783,08 zł, a pełnomocnik powoda oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia (stanowiącą równowartość oczekiwanych przez niego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej) na 4428 zł, skargę kasacyjną należało

uznać za niedopuszczalną również z tego powodu. Dalszą przyczyną niedopuszczalności skargi, uzasadniającą jej odrzucenie, jest objęcie zaskarżeniem także rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Przywołane w zażaleniu argumenty są oczywiście bezzasadne, a częściowo niezrozumiałe. Odnosząc się do nich skrótowo, należy jedynie wspomnieć, że odrzucając skargę kasacyjną postanowieniem z 11 lutego 2020 r., Sąd Okręgowy nie naruszył zasady powagi rzeczy osądzonej, gdyż było to pierwsze orzeczenie w przedmiocie odrzucenia skargi, a prawomocny wyrok z 8 października 2019 r. odnosił się do innej materii. Niniejsza sprawa nie należy również do spraw o odszkodowanie z tytułu wyrządzenia szkody przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem, w których skarga kasacyjna przysługuje bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 zd. 3 k.p.c.). Nie sposób wreszcie dopatrzeć się w rozstrzygnięciu Sądu II instancji naruszenia wynikającego z art. 45 Konstytucji prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.